

Dzieje Gniewu

Rozwój miasta i wzrost jego gospodarczego znaczenia nastąpił wraz z przejściem tych ziem w 1282 roku przez Krzyżaków. Była to ich pierwsza posiadłość po lewej stronie Wisły. Rycerze Zakonu Najświętszej Maryi Panny rozpoczęli wkrótce budowę zamku i warownej osady, której w 1297 roku nadali prawa miejskie chełmińskie. W czasach polskich (1464–1772) zamek stał się siedzibą starostów, w tym najstawniejszego z nich Jana III Sobieskiego, który często odwiedzał Gniew i dbał o jego rozwój. W wyniku I rozbioru Polski w roku 1772 Gniew, jak i reszta Pomorza, został wcielony do Prus. Ponownie powrócił do Polski 27 stycznia 1920 r. Tragiczny okres w dziejach Gniewu stanowiła II wojna światowa, jednak po wyparciu Niemców szybko przystąpiono do odbudowy i organizacji życia miasta. Duży rozwój gospodarczy Gniewu nastąpił w latach siedemdziesiątych, zaś na początku lat dziewięćdziesiątych przystąpiono do odbudowy zamku, ożywiając to miejsce turystycznie.

Przeżyj swoją gniewską historię

Historię Gniewu można poznać poprzez aparaty fotograficzne i telefoniczne ustawione w najciekawszych punktach miasta. Spoglądając przez wizjer aparatu zobaczysz zdjęcia miasta sprzed 100 lat. Przykładając do ucha słuchawkę telefonu usłyszysz historię miejsca, w którym stoisz.

Poznaj walory gminy Gniew:

- Panoramę Gniewu – unikat na skalę europejską
- Zamek Gniew z Historycznym Parkiem Rozrywki
- Rzeczną Przystań Zamkową
- Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, Oddział w Gniewie
- Rynek starego miasta w Gniewie z największym zespołem zabytkowych kamienic w województwie pomorskim
- Ratusz w Gniewie
- Misia Maciusia – maskotkę Gniewu
- Ulicę Sambora ze znajdującym się przy niej Ogrodem Historii
- Ulicę Piłsudskiego – Galerię Piłsudskiego
- Kościół pw. św. Mikołaja w Gniewie
- Sanktuarium Maryjne w Piasecznie z figurą Matki Boskiej Piaseckiej
- Kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Opaleniu
- Kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Pieniążkowie
- Kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Wielkich Walichnowach
- Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Piasecznie
- Cmentarze mennonickie w Wielkich Walichnowach i Polskim Gronowie
- Rezerwat Przyrody Opalenie Dolne i Górne, Wiosło Małe i Duże
- Centrum Edukacji Leśnej w Opaleniu Półku i Eko-Centrum Heliantus w Cieplem
- Szlaki turystyczne: Dolnej Wisły (Nowe–Tczew), Grzymisława (Tczew–Nowe), Rzeki Wierzycy (Gniew–Pelplin), Opaleński (Mała Karczma–Opalenie), Lasów Dębińskich (Mała Karczma–Wiosło Małe)
- Kompleks Rekreacyjny, Muzeum Leśne, Mini ZOO w Brodach Pomorskich
- Użytki ekologiczne: „Trzciniowisko” w Cieplem, „Parowa” w Cieplem, „Borawa” w Kuchni, „Strzelnica” w Gniewie
- Gminne kąpieliska w Rakowcu, Półtwi, Pieniążkowie i Tymawie
- Korty tenisowe w Opaleniu

Informacja turystyczna

Informacja turystyczna – Zamek Gniew

Gniew, ul. Zamkowa 3, 58 535 25 37, www.zamek-gniew.pl

Informacja turystyczna – Pracownia Orange

Gniew, pl. Grunwaldzki 45, tel. 58 562 32 71, www.cag-gniew.pl

Punkt Informacji Turystycznej

Gniew, pl. Grunwaldzki 16/17, tel. 58 535 40 21, www.gniew.pl

Przewodnicy Gniewscy tel. 505 136 523, 695 988 244, 609 860 392

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, Oddział w Gniewie

Gniew, ul. Zamkowa 3, tel. 58 535 35 33

Kościół pw. św. Mikołaja

Gniew, ul. Kursikowskiego 8, www.parafiagniew.pl

Historyczny Park Rozrywki

Gniew, ul. Zamkowa 3, tel. 58 535 25 37

Małe Muzeum Fotografii

Gniew, pl. Grunwaldzki 43

Autorzy zdjęć:

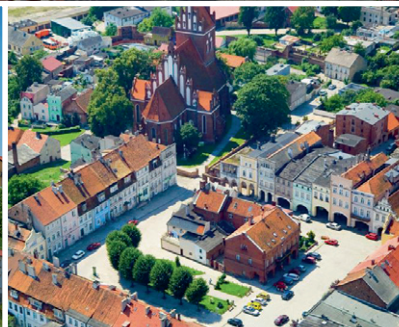
Marcin Lipiński, Archiwum UMiG Gniew

Gniew

*Opowiedz
Gniew*

Opanuj Gniew

Miasto położone w południowej części województwa pomorskiego, w miejscu, gdzie Wierzyca spotyka się z Wisłą. Jego dzieje wiążą się z najdawniejszymi dziejami Pomorza. Pierwszy udokumentowany zapis nazwy miasta – „Gymeu” pochodzi z 1229 r., ale osadnictwo na tych ziemiach istniało już znacznie wcześniej.

Krzyżacka twierdza

Gniewski zamek, którego gotycka sylweta góruje nad miastem to twierdza rycerzy, siedziba królów, hetmanów i starostów, słynąca z turniejów rycerskich, zaciętych bitew i wspianych spektakli, z których najslawniejsze to Vivat Vasa – Bitwa pod Gniewem 1626 oraz Międzynarodowy Turniej Rycerski Króla Jana III. W jego gościnnych murach wyprawić można także wspianą bankiet, urządzić konferencję, szkolenie czy atrakcyjną imprezę integracyjną, gdyż jego infrastruktura hotelowa, restauracyjna i konferencyjna jest w stanie zadowolić najbardziej wymagających klientów.

Serce miasta

Kolejnym niezwykle cennym historycznie oraz architektonicznie miejscem jest serce miasta – rynek. Wokół brukowanego placu rozciągają się rzędy kamienic mieszczańskich, w tym najpiękniejsze z nich – kamienice podcieniowe znajdujące się w zachodniej pierzei rynku, będące jedynym tego typu zespołem zabytków na Pomorzu. Większość kamienic rynkowych ma średniowieczną metrykę, o czym świadczą częściowo zachowane piwnice, fundamenty i mury wewnętrzne. Ze względu na zniszczenia oraz potrzeby mieszkaniowe zostały one w znacznym stopniu przebudowane. Obecnie kamienice w większości pełnią funkcje mieszkalne.

Gniewski ratusz

Ratusz wybudowano w XIV wieku na planie kwadratu z wewnętrznym dziedzińcem, wieżą i kramami w przyziemiu. Został on częściowo zniszczony podczas wojen szwedzkich, zaś w czasach nowożytnych ulegał wielokrotnym przebudowom. Do najstarszych gotyckich części tego obiektu należą piwnice i przyziemia. Wejście do ratusza prowadzi przez stylowy podcień. Budynek ratusza od początku swego istnienia jest siedzibą władz miejskich.

Kościół św. Mikołaja

Tuż obok rynku znajduje się kościół parafialny pw. św. Mikołaja, jedyna zachowana gniewska świątynia. Pozostałe obiekty sakralne – kościół ewangelicki i synagoga uległy rozbiórce. Najstarsza część kościoła, prezbiterium, pochodzi z XIV wieku, kaplice boczne dobudowano zaś w końcu XVI wieku. Większość wyposażenia pochodzi z drugiej połowy XIX wieku. Jednym z cenniejszych przedmiotów jest ornat barokowy z XVII w., który wedle miejscowych podań ofiarowała parafii królowa Maria Kazimiera Sobieska. Nie lada gratką jest też kaplica Radziwiłłów z obrazem św. Jana Pawła II. Pod nią znajduje się krypta z ekspozycją znalezisk archeologicznych z badań prowadzonych od 2009 roku. Na przykościelnym placu otoczonym ceglany murem ustawiona jest kolumna z figurą św. Jana Nepomucena z 1738 roku. Ufundował ją gniewski pastor Jan Goertz, by odkupić swe winy za popełnione bluźnierstwo wobec religii katolickiej.

Bajkowe ulice

Zwiedzając Gniew nie sposób pominąć dwóch ulic – Piłsudskiego, prowadzącej do rynku, przy której każda z kamienic jest swoistą perełką architektoniczną oraz ulicy Sambora o nieco bajkowym charakterze z parterowymi domami, będącymi rzadko już spotykanym przykładem zabudowy małomiasteczkowej, usytuowanej poza głównym placem miejskim. Jedną z kamienic stała się siedzibą maskotki Gniewu – Misia Maciusia, który w pierwszym tygodniu każdego miesiąca wciela się w różne postaci. Przy ulicy Sambora powstał także Ogród Historii, w którym w niekonwencjonalny sposób prezentowane są najważniejsze wydarzenia z dziejów miasta.

Mury wciąż strzegą tajemnic

Niegdyś, miasto będące ważnym ośrodkiem strategicznym Państwa Zakonu Krzyżackiego, ściśle opasały miejskie mury obronne, których budowę rozpoczęto w połowie XV wieku. W ciągu murów znajdowały się trzy bramy zewnętrzne (Gdańska, Malborska i Wodna) oraz jedna wewnętrzna (Zamkowa), a także masywne, prostokątne baszty. Z czasem wzdłuż murów uboższa ludność miasta zaczęła dobudowywać niewielkie domki, które zachowały się do dziś na ulicach Górny i Dolny Podmur. Kiedy w XIX wieku mury straciły swe funkcje warowne, część z nich została rozebrana, ale te które pozostały wciąż stoją na straży tajemnic i architektonicznych skarbów Gniewu.